

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาลักษณะบุคลิกภาพ และความเหนื่อยหน่ายของพยาบาลประจำการ (2) เปรียบเทียบระดับความเหนื่อยหน่ายของพยาบาลประจำการที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกัน (ได้แก่ อายุ สถานภาพสมรส ระยะเวลาการปฏิบัติ) (3) เปรียบเทียบลักษณะบุคลิกภาพของพยาบาลประจำการในแผนกที่แตกต่างกัน และ (4) ศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะบุคลิกภาพกับความเหนื่อยหน่ายของพยาบาลประจำการ โดยใช้วิธีวิจัยเชิงสหสัมพันธ์ (correlation research) กลุ่มตัวอย่างเป็นพยาบาลวิชาชีพในโรงพยาบาลทั่วไปในเขตภาคกลาง สังกัดกระทรวงสาธารณสุข จำนวน 398 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบ NEO-FFI แบบวัดความเหนื่อยหน่ายของ Maslach และ Jackson วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one-way ANOVA) และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's product-moment correlation coefficient)

ผลการวิจัยพบว่า

1. พยาบาลประจำการที่มีอายุน้อยกว่า 30 ปี มีความเหนื่อยหน่ายด้านความเหนื่อยล้าทางอารมณ์ และด้านการสูญเสียความสัมพันธ์ส่วนบุคคลสูงกว่า พยาบาลที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไปอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. พยาบาลประจำการที่มีสถานภาพสมรสโสดมีความเหนื่อยหน่ายด้านการสูญเสียความสัมพันธ์ส่วนบุคคลสูงกว่า พยาบาลที่มีสถานภาพสมรสคู่อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. พยาบาลประจำการที่ปฏิบัติงานในแผนกต่างกันมีระดับความเหนื่อยหน่ายไม่แตกต่างกัน
4. พยาบาลประจำการที่ปฏิบัติงานในแผนกผู้ป่วยวิกฤตมีระดับความเหนื่อยหน่ายด้านความเหนื่อยล้าทางอารมณ์สูงกว่าแผนกหัตถการ และมีระดับความเหนื่อยหน่ายด้านการสูญเสียความสัมพันธ์ส่วนบุคคลสูงกว่าแผนกหัตถการ และแผนกอื่น ๆ ได้แก่ ไตเทียม และวิสัญญี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
5. พยาบาลประจำการที่ปฏิบัติงานในแผนกอื่น ๆ ได้แก่ ไตเทียม และวิสัญญีมีบุคลิกภาพแบบเห็นด้วยกับผู้อื่นในระดับสูงกว่าแผนกผู้ป่วยวิกฤต และแผนกผู้ป่วยนอกมีบุคลิกภาพแบบมีจิตสำนึกสูงกว่าแผนกผู้ป่วยวิกฤต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
6. ลักษณะบุคลิกภาพแบบหวั่นไหวทางอารมณ์ แบบแสดงตัว แบบเห็นด้วยกับผู้อื่น มีความสัมพันธ์ทางลบกับความเหนื่อยหน่ายทางอารมณ์อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05
7. ลักษณะบุคลิกภาพแบบหวั่นไหวทางอารมณ์ แบบแสดงตัว แบบเห็นด้วยกับผู้อื่น และแบบมีจิตสำนึกมีความสัมพันธ์ทางลบกับความเหนื่อยหน่ายด้านการสูญเสียความสัมพันธ์ส่วนบุคคลและความรู้สึกไม่ประสบความสำเร็จอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

The purposes of this research were to identify the personality types and burnout in registered nurses, to compare the level of burnout with the characteristics of registered nurses (age, status, period of time working in the profession), and to compare the personality types of registered nurses with the department in which they work, and study the relationship between personality and burnout in registered nurses.

The subjects consisted of 398 registered nurses from general hospitals under the jurisdiction of the Ministry of Public Health. The research instruments consisted of Big Five Personality Dimensions (NEO-FFI) and the Maslach Burnout Inventory. Pearson's product-moment correlation and One-Way ANOVA were used to analyze the data.

The results of the study were as follows:

1. In registered nurses aged less than 30, Emotional Exhaustion and Depersonalization were higher than in those aged over 40.
2. Registered nurses who were single had a higher score with regard to Depersonalization than those who were married at a .05 level of significance.
3. There was no difference in the level of burnout in registered nurses in different departments.

4. Registered nurses in the Intensive Care Unit exhibited a higher level of Emotional Exhaustion than those working in the delivery room and operating theaters. They had a higher level of Depersonalization than those in the delivery room and operating theater, and other departments at a .05 level of significance.

5. Registered nurses in the kidney and anaesthesia departments had a higher score in terms of Agreeable personality type than nurses in the Intensive Care Unit and Out-Patient Department at a .05 level of significance.

6. Neuroticism, Extraversion, and Agreeableness had a negative correlation with Emotional Exhaustion at a .05 level of significance.

7. Neuroticism, Extraversion, Agreeableness and Consciousness had a negative correlation with Depersonalization and Reduced Personal Accomplishment at a .05 level of significance.